

Projekt

Prezydenta Miasta Zabrze

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA ZABRZE**

z dnia 2026 r.

w sprawie przyjęcia Programu osłonowego w zakresie wsparcia seniorów na terenie Miasta Zabrze na rok 2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.), art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214 z późn. zm.), na wniosek Prezydenta Miasta Zabrze

uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjąć Program osłonowy w zakresie wsparcia seniorów na terenie Miasta Zabrze na rok 2026 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Zabrze.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały nr

Rady Miasta Zabrze

z dnia.....2026 r.

Program osłonowy w zakresie wsparcia seniorów na terenie Miasta Zabrze na rok 2026

1. PODSTAWA PRAWNA

Podstawą realizacji Programu osłonowego w zakresie wsparcia seniorów na terenie Miasta Zabrze na rok 2026, zwanego dalej „Programem” jest art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Program będzie realizowany w 2026 r. na terenie Miasta Zabrze w związku z wejściem w życie Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026 Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

2. CELE PROGRAMU

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” będzie realizowany poprzez niniejszy Program osłonowy w zakresie wsparcia seniorów na terenie Miasta Zabrze na rok 2026 w formie Modułu II. Odnosi się do seniorów w wieku 60 lat i więcej oraz wskazuje na potrzebę poprawy poczucia bezpieczeństwa i możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych.

Celem Modułu II Programu jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez zwiększenie dostępu do tzw. „opieki na odległość” oraz wsparcie gminy w realizacji usług opiekuńczych.

3. OCENA SYTUACJI WARUNKUJĄCA REALIZACJĘ PROGRAMU

W Zabrzu obserwowany jest proces zmiany struktury demograficznej, którego cechą jest rosnący udział osób starszych. Jest on spowodowany w szczególności niską liczbą urodzeń, zmniejszeniem odsetka osób w najmłodszych grupach wiekowych oraz ujemnym saldem migracji. Miasto nie odbiega w tym zakresie od tendencji krajowych czy województwa. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego (aktualizacja grudzień 2024) liczba osób w wieku 60+ na terenie miasta Zabrze wynosi 44 283 osób ze 152 461 ogółu ludności, co stanowi 29,05 %. Z kolei zgodnie z aktualizacją danych GUS z czerwca 2025 r liczba osób w wieku 60+ wynosi 44 404 osoby ze 151 542 ogółu mieszkańców, co stanowi 29,3 %. Na terenie Zabrze prowadzona jest polityka wspierająca działania na rzecz seniorów w formie usług opiekuńczych, prowadzenia domów pomocy społecznej, klubów seniora itp. Potrzeby w tym zakresie są duże. Dotyczą one między innymi osób schorowanych, pozostających we własnych mieszkaniach, samotnie zamieszkujących, wymagających pomocy w samodzielnym funkcjonowaniu, mających tym samym zaburzone poczucie bezpieczeństwa. Ponadto pandemia COVID-19 zdominowała życie społeczne od roku 2020, co skutkuje zmianami w funkcjonowaniu społecznym części seniorów. Osoby te wycofały się z kontaktów społecznych, obawiały się i obawiają się nadal o swoje zdrowie. Rodziny nie zawsze są w stanie pomagać im w takim zakresie, jakiego potrzebują. Dlatego też korzystając ze środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa w zakresie realizacji przez gminy zadania własnego, określonego w art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej Miasto Zabrze podejmuje działania na rzecz tej grupy wiekowej zarówno wspierając aktywność seniorów, jak i zapewniając opiekę osobom tego wymagającym.

4. ADRESACI PROGRAMU

W ramach programu udziela się wsparcia seniorom – mieszkańcom Zabrze w wieku 60 lat i więcej, mającym problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzącym samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkającym z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom.

Program będzie realizowany do dnia 31 grudnia 2026 r.

5. ZAKRES PODMIOTOWY I PRZEDMIOTOWY PROGRAMU

Realizacja programu obejmuje swoim zakresem Moduł II, mający na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez zwiększenie dostępu

do tzw. „opieki na odległość”, a także wsparcie miasta w realizacji usług opiekuńczych. Usługa „opieki na odległość” jest skierowana przede wszystkim do osób starszych, mających problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, samotnych, niepełnosprawnych oraz nie posiadających wystarczającego wsparcia ze strony osób bliskich, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom. Wykorzystując nowoczesne technologie zwiększone zostanie bezpieczeństwo podopiecznych poprzez szybkie reagowanie w sytuacjach zagrażających zdrowiu lub życiu, a także udzielana będzie pomoc i wsparcie interwencyjne. System „opieki na odległość” ma za zadanie zwiększyć komfort życia i poczucie bezpieczeństwa nie tylko użytkownikom urządzeń, ale również ich bliskim.

„Opieka na odległość” w Zabrzu będzie realizowana poprzez zakup obsługi systemu dla opasek bezpieczeństwa zakupionych w roku 2025 (do 170 sztuk) u wybranego realizatora. Teleopieka to system przywoławczy, który działa 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu i zapewnia natychmiastową pomoc osobie zgłaszającej. W sytuacji zagrożenia – upadek, nagłe pogorszenie stanu zdrowia, itp. wystarczy nacisnąć przycisk alarmowy, aby połączyć się z centrum interwencyjnym, które w zależności od sytuacji zapewni odpowiednią pomoc.

6. WNIOSKODAWCA I REALIZATORZY PROGRAMU

Wnioskodawcą programu jest Urząd Miejski w Zabrzu.

Program realizuje i koordynuje Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu tj.:

- Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Zabrzu – w zakresie nadzoru,
- Centrum Usług Społecznych w zakresie planowanych działań.

7. FINANSOWANIE PROGRAMU

Program osłonowy dla Miasta Zabrze na rok 2026 będzie finansowany ze środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa oraz środków własnych. Udział środków własnych miasta wyniesie nie mniej, niż 20 % przewidywanych kosztów całkowitych realizacji zadania.

8. MONITORING PROGRAMU

Prezydent Miasta Zabrze w terminie do 29 stycznia 2027 r. przekazuje Wojewodzie Śląskiemu roczne sprawozdanie z realizacji Programu obejmujące między innymi rzeczywistą liczbę osób objętych realizacją programu, koszt realizacji pomocy oraz poziom korzystania z opasek lub innych urządzeń.

Uzasadnienie

Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej opracowało Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2026. Program ten umożliwia wsparcie w miejscu zamieszkania seniorów w wieku 60 lat i więcej, którzy mają problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom.

Celem Programu jest między innymi wsparcie finansowe gmin w realizacji usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość” mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych.

Miasto Zabrze może otrzymać na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej dotację celową z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu pomocy społecznej, przy czym wysokość dotacji nie może przekroczyć 80% kosztów realizacji zadania. Realizatorem zadania w mieście jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Zabrzu, który złożył zapotrzebowanie na dotację na rok 2026 r. w kwocie 70 064,00 zł. Pozostałe 20% kosztów realizacji Programu zostało zaplanowane w budżecie Miasta Zabrze na rok 2026 w zadaniu Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Zabrzu o nr MOPR/12/26 w kwocie: 48 000,00 zł.

Realizacja Programu osłonowego w zakresie wsparcia seniorów na terenie Miasta Zabrze na rok 2026 pozwoli na kontynuowanie działań zainicjowanych w 2022 r., co jest zgodne z oczekiwaniami mieszkańców Zabrza.

Z uwagi na powyższe przyjęcie przedmiotowej uchwały jest w pełni uzasadnione.